

DZIENNIK URZĘDOWY

WOJEWÓDZTWA WIELKOPOLSKIEGO

Poznań, dnia 4 sierpnia 2025 r.

Poz. 5983

UCHWAŁA NR 14.861.2025

KOLEGIUM REGIONALNEJ IZBY OBRACHUNKOWEJ W POZNANIU

z dnia 22 lipca 2025 r.

Na podstawie art. 18 ust. 1 pkt 1 w związku z art. 11 ust. 1 pkt 4 ustawy z dnia 7 października 1992 r. o regionalnych izbach obrachunkowych (Dz. U. z 2025 r. poz. 7) w związku z art. 91 ust. 1 ustawy z dnia 8 marca 1990 r. o samorządzie gminnym (Dz. U. z 2024 r. poz. 1465, z późn. zm.) Kolegium Regionalnej Izby Obrachunkowej w Poznaniu:

stwierdza nieważność

uchwały Nr XV/117/2025 Rady Miejskiej Ostrzeszów z dnia 26 czerwca 2025 r. w sprawie uchwalenia regulaminu udzielania dotacji celowej na dofinansowanie wymiany kotłów i pieców niskosprawnych na niskoemisyjne źródła ciepła, w części obejmującej:

— w § 5 ust. 2 wyrażenie w brzmieniu: „do wyczerpania środków finansowych zabezpieczonych na ten cel w danym roku budżetowym”,

— w § 5 ust. 3 wyrażenie w brzmieniu: „do wyczerpania środków finansowych zabezpieczonych na ten cel w danym roku budżetowym”,

— w załączniku nr 1 do uchwały pn. „Wniosek o udzielenie dotacji celowej na dofinansowanie wymiany niskosprawnych kotłów i pieców na niskoemisyjne źródła ciepła”, w części pn. „Wymagane załączniki” w punkcie 7 wyrażenia w brzmieniu: „w ciągu 3 minionych lat”, „w tym okresie”, „w tym okresie”,

— w załączniku nr 2 do uchwały pn. „OŚWIADCZENIE O NIEOTRZYMANIU POMOCY DE MINIMIS, POMOCY DE MINIMIS W ROLNICTWIE ORAZ POMOCY DE MINIMIS W RYBOŁÓSTWIE”, w treści oświadczenia wyrażenie w brzmieniu: „w roku bieżącym oraz w ciągu trzech poprzedzających go lat podatkowych”,

z powodu sprzeczności z przepisami wskazanymi w uzasadnieniu do uchwały.

Uzasadnienie

Przedmiotowa uchwała, doręczona została tutejszej Izbie w dniu 2 lipca 2025 r. Rada Miejska Ostrzeszów, powołując się na art. 18 ust. 2 pkt 15, art. 40 ust. 1, art. 41 ust. 1 ustawy o samorządzie gminnym i art. 403 ust. 4, ust. 5, ust. 5a ustawy Prawo ochrony środowiska, podjęła uchwałę w sprawie uchwalenia regulaminu udzielania dotacji celowej na dofinansowanie wymiany kotłów i pieców niskosprawnych na niskoemisyjne źródła ciepła.

Na podstawie art. 61 § 1 i 4 ustawy z dnia 14 czerwca 1960 r. Kodeks postępowania administracyjnego w związku z art. 91 ust. 5 ustawy o samorządzie gminnym, Regionalna Izba Obrachunkowa w Poznaniu zawiadomiła Przedstawicieli Gminy o wszczętym postępowaniu nadzorczym w odniesieniu do ww. uchwały, wyznaczając termin jej rozpatrzenia na dzień 22 lipca 2025 r.

Rozpatrując sprawę na posiedzeniu w ww. dniu Kolegium Izby ustaliło i zważyło, co następuje.

Stosownie do przepisów art. 403 ust. 2 ustawy z dnia 27 kwietnia 2001 r. Prawo ochrony środowiska (Dz. U. z 2025 r. poz. 647, z późn. zm.) do zadań własnych gmin należy finansowanie ochrony środowiska w zakresie określonym w art. 400a ust. 1 pkt 2, 5, 8, 9, 15, 16, 21-25, 29, 31, 32 i 38-42 w wysokości nie mniejszej niż kwota wpływów z tytułu opłat i kar, o których mowa w art. 402 ust. 4, 5 i 6, stanowiących dochody budżetów gmin, pomniejszona o nadwyżkę z tytułu tych dochodów przekazywaną do wojewódzkich funduszy.

W myśl art. 403 ust. 3 ustawy Prawo ochrony środowiska, finansowanie przez gminy ochrony środowiska i gospodarki wodnej, o którym mowa we wskazanym wyżej art. 403 ust. 2 ustawy, odbywa się w trybie określonym w przepisach odrębnych, z zastrzeżeniem ust. 4-6.

Zgodnie natomiast z dyspozycją wynikającą z art. 403 ust. 4 ustawy Prawo ochrony środowiska, finansowanie ochrony środowiska i gospodarki wodnej, o której mowa powyżej, może polegać na udzielaniu dotacji celowej w rozumieniu przepisów ustawy z dnia 27 sierpnia 2009 r. o finansach publicznych (Dz. U. z 2024 r. poz. 1530, z późn. zm.) z budżetu gminy na finansowanie lub dofinansowanie kosztów inwestycji podmiotów niezaliczonych do sektora finansów publicznych lub jednostek sektora finansów publicznych będących gminnymi lub powiatowymi osobami prawnymi.

Upoważnienie ustawowe dla rady gminy do uchwalania aktu prawa miejscowego w sprawie zasad udzielania dotacji celowej, o której mowa powyżej, zawierają przepisy art. 403 ust. 5 i 5a ustawy Prawo ochrony środowiska.

Zgodnie z art. 403 ust. 5 ustawy Prawo ochrony środowiska, w brzmieniu obowiązującym od dnia 11 stycznia 2025 r., nadanym mu przez art. 1 pkt 14 lit. a ustawy z dnia 27 listopada 2024 r. o zmianie ustawy - Prawo ochrony środowiska oraz niektórych innych ustaw (Dz. U. z 2024 r. poz. 1940), rada gminy określi, w drodze uchwały, zasady udzielania dotacji celowej, o której mowa w ust. 4, obejmujące:

- 1) kryteria wyboru inwestycji do finansowania lub dofinansowania;
- 2) tryb weryfikacji spełnienia kryteriów, o których mowa w pkt 1;
- 3) tryb postępowania w sprawie udzielania dotacji celowej i sposób jej rozliczania.

Stosownie natomiast do ust. 5a art. 403 ustawy Prawo ochrony środowiska, który został dodany do art. 403 na podstawie art. 1 pkt 14 lit. b ww. ustawy z dnia 27 listopada 2024 r. o zmianie ustawy - Prawo ochrony środowiska oraz niektórych innych ustaw, rada gminy w uchwale, o której mowa w ust. 5, może także określić:

1) kategorie podmiotów niezaliczonych do sektora finansów publicznych uprawnionych do otrzymania dotacji celowej;

2) dodatkowe kryteria lub warunki, jakie będą musiały zostać spełnione przez podmiot lub jednostkę ubiegającą się o udzielenie dotacji celowej, w tym kryteria lub warunki wynikające z wymagań określonych w przepisach odrębnych lub w umowie zawartej przez gminę albo powiat z Narodowym Funduszem albo z wojewódzkim funduszem, w ramach której gmina albo powiat otrzymuje dotację, o której mowa w art. 411 ust. 1 pkt 2;

3) tryb weryfikacji spełnienia kryteriów lub warunków, o których mowa w pkt 2.

Z kolei z art. 403 ust. 6 ustawy Prawo ochrony środowiska wynika, że udzielenie dotacji celowej, o której mowa w ust. 4, następuje na podstawie umowy zawartej z podmiotem niezaliczonym do sektora finansów publicznych albo z jednostką, o których mowa w ust. 4. W przypadku gdy dotacja celowa stanowi pomoc publiczną lub pomoc de minimis jej udzielenie następuje z uwzględnieniem warunków dopuszczalności tej pomocy określonych w przepisach prawa Unii Europejskiej.

Rada Miejska Ostrzeszów, korzystając z dyspozycji wynikającej z art. 403 ust. 5 ustawy Prawo ochrony środowiska podjęła przedmiotową uchwałę.

W myśl przepisu art. 7 ust. 3 ustawy z dnia 30 kwietnia 2004 r. o postępowaniu w sprawach dotyczących pomocy publicznej (Dz. U. z 2025 r. poz. 468), projekt programu pomocowego przewidujący udzielenie pomocy de minimis podlega zgłoszeniu Prezesowi Urzędu (UOKiK), który w terminie 14 dni może przedstawić zastrzeżenia dotyczące przejrzystości zasad udzielania pomocy. Z kolei w myśl przepisu art. 7 ust. 3a ustawy projekt programu pomocowego przewidujący udzielanie pomocy de minimis

w rolnictwie lub rybołówstwie podlega zgłoszeniu ministrowi właściwemu do spraw rolnictwa, który w terminie 14 dni może przedstawić zastrzeżenia dotyczące przejrzystości zasad udzielania pomocy.

Badana uchwała przewiduje udzielanie pomocy *de minimis* oraz pomocy *de minimis* w rolnictwie lub rybołówstwie, o czym stanowią postanowienia § 1 ust. 5 uchwały.

Na wezwanie Izby do przedłożenia opinii lub zastrzeżeń do projektu uchwały Nr XV/117/2025 Rady Miejskiej Ostrzeszów z dnia 26 czerwca 2025 r. w sprawie uchwalenia regulaminu udzielania dotacji celowej na dofinansowanie wymiany kotłów i pieców niskosprawnych na niskoemisyjne źródła ciepła, wyrażonych przez Prezesa Urzędu Ochrony Konkurencji i Konsumentów oraz ministra właściwego do spraw rolnictwa Burmistrz Miasta i Gminy Ostrzeszów przy piśmie KSK.6229.1.02.2025 przekazał w dniu 18 lipca 2025 r. wymagane opinie. Analiza przedłożonych dokumentów wykazała, że uwagi ww. organów zostały w uchwale uwzględnione.

Mając powyższe na względzie Kolegium Izby przyjęło, że zostały spełnione wymogi określone w art. 7 ust. 3 i ust. 3a ustawy o postępowaniu w sprawach dotyczących pomocy publicznej, w zakresie zgłoszenia projektu uchwały Prezesowi UOKiK i Ministrowi Rolnictwa i Rozwoju Wsi.

Analiza przedmiotowej uchwały wykazała, że w § 5 ust. 2 i ust. 3 Rada Miejska postanowiła:

(ust. 2) „*Nabór wniosków o udzielenie dotacji celowej na wymianę niskosprawnych kotłów i pieców na niskoemisyjne źródła ciepła prowadzony jest każdego roku od 1 marca do wyczerpania środków finansowych zabezpieczonych na ten cel w danym roku budżetowym, nie później niż do 31 sierpnia roku budżetowego.*” i (ust. 3) „*Nabór wniosków o udzielenie dotacji celowej na wymianę niskosprawnych kotłów i pieców na niskoemisyjne źródła ciepła w 2025r. będzie prowadzony po upływie 14 dni od dnia ogłoszenia uchwały w Dzienniku Urzędowym Województwa Wielkopolskiego, do wyczerpania środków finansowych zabezpieczonych na ten cel w danym roku budżetowym, nie później niż do 30 września roku budżetowego.*”.

W ocenie Kolegium Izby powyższy zapis budzi wątpliwości interpretacyjne, bowiem potencjalny wnioskodawca nie będzie wiedział, czy we wskazanym przedziale czasu będzie mógł złożyć wniosek o przyznanie dotacji (czy nabór wniosków nadal jest prowadzony), gdyż nie będzie w posiadaniu informacji czy wyczerpały się środki przeznaczone na ten cel w budżecie danego roku.

Uzależnienie możliwości składania wniosków o dotację celową (możliwości wzięcia udziału w naborze) od wyczerpania limitu środków finansowych przeznaczonych na dany cel wykracza poza dyspozycję przepisu art. 403 ust. 5 ustawy, który zobowiązuje radę gminy do ustalenia zasad udzielania dotacji celowej.

Jak wynika z uzasadnienia do wyroku Naczelnego Sądu Administracyjnego z dnia 6 maja 2022 r. (sygn. akt. I GSK 169/21) przez pojęcie „zasady” należy rozumieć normy określające, komu mogą być udzielane dotacje, jakie czynności ma wykonać podmiot ubiegający się o dotację, aby mógł ją otrzymać, a także wskazujące zadania, na które może być udzielona dotacja. Zasady udzielania dotacji, to także postępowanie z wnioskiem o udzielenie dotacji, wymagane dokumenty do rozpoznania wniosku oraz forma załatwienia wniosku (poz. A. Ginter, A. Michalak, Komentarz do ustawy o ochronie zabytków i opiece nad zabytkami: pub. Lex 2016 r.).

W załączniku Nr 1 do uchwały pn. „Wniosek o udzielenie dotacji celowej na dofinansowanie wymiany niskosprawnych kotłów i pieców na niskoemisyjne źródła ciepła”, w części dotyczącej załączników do wniosku w pkt 7 wskazano na konieczność załączenia „*wszystkich zaświadczeń o pomocy de minimis oraz pomocy de minimis w rolnictwie lub rybołówstwie otrzymanej w ciągu 3 minionych lat, albo oświadczenia o wielkości tej pomocy otrzymanej w tym okresie, albo oświadczenia o nieotrzymaniu takiej pomocy w tym okresie (załącznik nr 2 do uchwały)*”.

W załączniku nr 2 do uchwały pn. „OŚWIADCZENIE O NIEOTRZYMANIU POMOCY DE MINIMIS, POMOCY DE MINIMIS W ROLNICTWIE ORAZ POMOCY DE MINIMIS W RYBOŁÓSTWIE” zawarto pod punktem 5 treść oświadczenia w brzmieniu: „*oświadczam**, że w roku bieżącym oraz w ciągu trzech poprzedzających go lat podatkowych nie korzystałem/łam* z pomocy de minimis, o której mowa w art. 2 pkt 10 oraz art. 2 pkt 10 a ustawy z dnia 30 kwietnia 2004 r., o postępowaniu w sprawach dotyczących pomocy publicznej (tekst jednolity Dz.U. z 2025 r., poz. 468 z późn. zm.) i aktualnie nie złożyłem/łam* wniosku o udzielenie tego rodzaju pomocy do innego organu.*”.

Kolegium Izby wskazuje, że Rada Miejska w § 1 ust. 5 uchwały postanowiła, że „*Jeżeli o dotację ubiega się podmiot prowadzący działalność gospodarczą w rozumieniu unijnego prawa konkurencji,*

dofinansowanie – w zakresie w jakim dotyczy nieruchomości wykorzystywanej do prowadzenia tej działalności stanowi pomoc de minimis, pomoc de minimis w rolnictwie lub pomoc de minimis w rybołówstwie (...)”.

W § 4 ust. 5 i 6 uchwały prawidłowo określono okresy za jakie przedsiębiorca musi przedłożyć zaświadczenia o pomocy de minimis, pomocy de minimis w rolnictwie i pomocy de minimis w rybołówstwie, jednakże w załączniku Nr 1, który stanowi wniosek o udzielenie dotacji wskazano tylko okresy dotyczące zaświadczenia o pomocy de minimis oraz pomocy de minimis w rolnictwie. Natomiast w załączniku Nr 2, stanowiącym wzór oświadczenia o wielkości otrzymanej pomocy lub o nieotrzymaniu takiej pomocy, wskazano okres wykraczający poza ramy czasowe wskazane w § 4 ust. 5 i 6 uchwały.

Od dnia 1 stycznia 2024 r. obowiązuje rozporządzenie Komisji (UE) 2023/2831 z dnia 13 grudnia 2023 r. w sprawie stosowania art. 107 i 108 Traktatu o funkcjonowaniu Unii Europejskiej do pomocy de minimis (Dz. U. UE. L. z 2023 r. poz. 2831), w którym w art. 3 ust. 2 postanowiono: „*Całkowita kwota pomocy de minimis przyznanej przez jedno państwo członkowskie jednemu przedsiębiorstwu nie może przekroczyć 300 000 EUR w okresie trzech lat*”. Natomiast w punkcie 11 preambuły do rozporządzenia wskazano, że „*Okres trzech 3 lat brany pod uwagę do celów niniejszego rozporządzenia należy oceniać w sposób ciągły. Dla każdego przypadku przyznania nowej pomocy de minimis należy uwzględnić całkowitą kwotę pomocy de minimis przyznaną w ciągu minionych trzech lat.*”.

Natomiast w dniu 16 grudnia 2024 r. weszło w życie rozporządzenie Komisji (UE) 2024/3118 z dnia 10 grudnia 2024 r. zmieniające rozporządzenie (UE) nr 1408/2013 w sprawie stosowania art. 107 i 108 Traktatu o funkcjonowaniu Unii Europejskiej do pomocy de minimis w sektorze rolnym (Dz. Urz. UE L 2024/3118 z 13.12.2024). Rozporządzeniem tym zmieniony został m.in. art. 3 ust. 2 rozporządzenia Komisji (UE) nr 1408/2013 z dnia 18 grudnia 2013 r. w sprawie stosowania art. 107 i 108 Traktatu o funkcjonowaniu Unii Europejskiej do pomocy de minimis w sektorze rolnym (Dz. Urz. UE L 352 z 24.12.2013, str. 9, z późn. zm.), który otrzymał brzmienie: „*Całkowita kwota pomocy de minimis przyznanej przez jedno państwo członkowskie jednemu przedsiębiorstwu nie może przekroczyć 50 000 EUR w okresie trzech lat.*”. Z kolei w pkt 4 preambuły do rozporządzenia Komisji (UE) 2024/3118 z dnia 10 grudnia 2024 r. zmieniającego rozporządzenie (UE) nr 1408/2013 w sprawie stosowania art. 107 i 108 Traktatu o funkcjonowaniu Unii Europejskiej do pomocy de minimis w sektorze rolnym wskazano, że: „*W celu dostosowania do rozporządzenia Komisji (UE) 2023/2831 okres, jaki należy brać pod uwagę do celów oceny zgodności z pułapami określonymi w rozporządzeniu (UE) nr 1408/2013, powinien zostać zmieniony z 3 lat podatkowych na 3 lata. Okres ten należy oceniać w sposób ciągły. Dla każdego przypadku przyznania nowej pomocy de minimis należy uwzględnić całkowitą kwotę pomocy de minimis przyznaną w ciągu minionych 3 lat.*”.

Kolegium Izby wskazuje, że zakres informacji niezbędnych do udzielenia pomocy de minimis w rolnictwie lub rybołówstwie oraz wzór formularza tych informacji, określone zostały - odrębnie od zakresu informacji niezbędnych do udzielenia pomocy de minimis, w rozporządzeniu Rady Ministrów z dnia 11 czerwca 2010 r. w sprawie informacji składanych przez podmioty ubiegające się o pomoc de minimis w rolnictwie lub rybołówstwie (Dz. U. z 2010 r. Nr 121, poz. 810), wydanym na podstawie art. 37 ust. 2a ustawy o postępowaniu w sprawach dotyczących pomocy publicznej.

Zgodnie z art. 37 ust. 2 ustawy o postępowaniu w sprawach dotyczących pomocy publicznej: „*Podmiot ubiegający się o pomoc de minimis w rolnictwie lub rybołówstwie jest zobowiązany do przedstawienia podmiotowi udzielającemu pomocy, wraz z wnioskiem o udzielenie pomocy:*

1) *wszystkich zaświadczeń o pomocy de minimis w rolnictwie lub rybołówstwie oraz pomocy de minimis, jakie otrzymał w roku, w którym ubiega się o pomoc, oraz w ciągu 2 poprzedzających go lat podatkowych, albo oświadczenia o wielkości tej pomocy otrzymanej w tym okresie, albo oświadczenia o nieotrzymaniu takiej pomocy w tym okresie;*

2) *(uchylony);*

3) *informacji niezbędnych do udzielenia pomocy de minimis w rolnictwie lub rybołówstwie, dotyczących w szczególności wnioskodawcy i prowadzonej przez niego działalności gospodarczej oraz wielkości i przeznaczenia pomocy publicznej otrzymanej w odniesieniu do tych samych kosztów kwalifikujących się do objęcia pomocą, na pokrycie których ma być przeznaczona pomoc de minimis w rolnictwie lub rybołówstwie*”.

Biorąc pod uwagę cytowany przepis art. 37 ust. 2 ustawy o postępowaniu w sprawach dotyczących pomocy publicznej oraz zmianę art. 3 ust. 2 wprowadzoną rozporządzeniem Komisji (UE) 2024/3118 z dnia 10 grudnia 2024 r. zmieniającego rozporządzenie (UE) nr 1408/2013 w sprawie stosowania art. 107 i 108 Traktatu o funkcjonowaniu Unii Europejskiej do pomocy de minimis w sektorze rolnym (Dz. Urz. UE L 2024/3118 z 13.12.2024), cytowaną wyżej, Kolegium Izby wskazuje, że podmiot prowadzący działalność gospodarczą, ubiegający się o dotację stanowiącą pomoc de minimis w rybołówstwie powinien wraz z wnioskiem o udzielenie pomocy przedstawić wszystkie zaświadczenia o pomocy de minimis w rolnictwie lub rybołówstwie oraz pomocy de minimis, jakie otrzymał w roku, w którym ubiega się o pomoc oraz w ciągu 2 poprzedzających go lat podatkowych, albo oświadczenia o wielkości tej pomocy otrzymanej w tym okresie, albo oświadczenia o nieotrzymaniu takiej pomocy w tym okresie.

Kolegium Izby przy sposobności podnosi, że przywołane w § 1 ust. 5 pkt 2 rozporządzenie Komisji (UE) nr 1408/2013 z dnia 18 grudnia 2013 r. w sprawie stosowania art. 107 i 108 Traktatu o funkcjonowaniu Unii Europejskiej do pomocy de minimis w sektorze rolnym (Dz. U. UE. L. z 2013 r. Nr 352, str. 9 z późn. zm.) stanowiące podstawę do udzielenia pomocy de minimis podmiotom prowadzącym działalność rolniczą obowiązuje do dnia 31 grudnia 2032 r., a w uchwale wskazano termin jego obowiązywania „do dnia 31 grudnia 2027 r.”.

Mając powyższe na uwadze Kolegium Izby postanowiło jak w sentencji.

Przewodnicząca Kolegium
Regionalnej Izby
Obrachunkowej w Poznaniu
/-/ Grażyna Wróblewska

Pouczenie: Na niniejsze rozstrzygnięcie nadzorcze przysługuje prawo wniesienia skargi do Wojewódzkiego Sądu Administracyjnego w Poznaniu, za pośrednictwem Kolegium Regionalnej Izby Obrachunkowej w Poznaniu, w terminie 30 dni od daty jego doręczenia.